

LÄS & SKRIV

1/2026

En tidning från Dyslexiförbundet
och Skrivknuten | ÅRGÅNG 28

**Daniel har svår dyslexi och
kan allt om skogsmaskiner**
.....sid 14–15

Tema: Lärare om dyskalkyli..... **6–9**
Dyslexiförbundet laddar inför valet 2026..... **3**
Miro, 11, tränar stavning med korsord **11**

Prins Carl Philip
Dyslexiförbundets beskyddare

Innehåll

Först om främst sid 3

Tema

Lärare om dyskalkyli sid 6–9

Nyheter

"Det påstådda fusket är inte så utbrett" sid 10

Ny dyslexidefinition – vad innebär det? sid 12

Profilen

Daniel A Nilsson sid 14–15

Eldsjälen sid 16

Kulturtips sid 17

Dyslexirörelsen fyller 30 år sid 17

"Det första skolåret fäktas vi mot tiden" sid 18

Fråga Skrivknuten sid 20

Miro tränar stavning med korsord sid 21

Matilda deltog i konferens i Dublin sid 21

Förbundssidor sid 22–23

Omslagsfoto på Daniel A Nilsson: Privat foto

Redaktionen

Tidningen ges ut av Dyslexiförbundet

Org nr. 857204-1930

Adress: Barnängsgatan 22,
116 48 Stockholm.
08-665 17 00

E-post: forbundet@dyslexi.org

Redaktionen:
Marja Beckman. E-post
marja.beckman@dyslexi.org
redaktion@dyslexi.org

Ansvarig utgivare:
Ester Hedberg

Antal utgåvor: 4/år

Upplaga: 10 000 ex.

Redaktionsråd: Torbjörn
Lundgren, Marja Beckman,
Sara Rydin, Fredrik Sköfman,
Rio Hellgren, Elisabet Wallin
och och Inger Rålenius.

Tryck: Bold Printing Mitt,
Sundsvall

Annons: Fredrik Sköfman
076-145 09 77
annonser@dyslexi.org

Produktion: Marie Göransson
070-258 45 38
marie.goransson@dyslexi.org

Miljöcertifierade:

Enligt ISO14001.
Cert nr. 1410718
ISSN: 1104-8808

Nästa nummer:
Vecka 21 2026

Insänt material: Hör gärna av
dig till redaktionen med
synpunkter och debattinlägg.

Redaktionen ansvarar inte för
insänt och ej beställt material.

Medlemmar kan lyssna på
Läs & Skriv via medlem.
dyslexi.org.

Prenumeration: 265 kr/år.
Rabatter för flera tidningar.
Beställ på förbundskansliet
08-6651700.

Prenumerationsärenden
forbundet@dyslexi.org
Vid utebliven tidning,
adressändring mm,
kontakta förbundskansliet
08-665 17 00.

Dyskalkyli – en osynlig utmaning i skolan och livet

Som ordförande för Dyslexiförbundet är det viktigt att lyfta fram alla aspekter av inlärningssvårigheter. Vi pratar ofta om dyslexi, men en annan, minst lika viktig, inlärningssvårighet får alltför lite uppmärksamhet: dyskalkyli. Detta är en specifik svårighet med matematik, som inte handlar om bristande intellekt eller förmåga, utan om att hjärnan bearbetar och förstår matematiska begrepp på ett annorlunda sätt.

Dyskalkyli drabbar många, men eftersom den ofta inte är lika synlig som till exempel dyslexi, blir de som har den ofta missförstådda. Den kan gå oupptäckt under många år, vilket gör att elever inte får det stöd de behöver i tid. Vi är många som känner till de svårigheter elever med dyslexi möter i skolan, men hur ofta talar vi om de som har problem med att förstå siffror, räkna eller genomföra enkla matematiska uppgifter?

Dyskalkyli påverkar grundläggande matematiska färdigheter som att förstå siffror, räkna, använda matematiska symboler och uppfatta mönster. För vissa innebär det svårigheter att hålla reda på tal, för andra att förstå proportioner eller tid. Det finns inte en enhetlig bild av hur dyskalkyli kan yttra sig, vilket gör att den ibland förväxlas med allmänna svårigheter i matematik.

Men att tala om dyskalkyli handlar inte bara om att förstå problemen – det handlar om att agera. Att skapa en skola och ett samhälle där alla elever får rätt stöd är en grundläggande rättighet. Liksom för elever med dyslexi bör vi se till att personer med dyskalkyli får möjlighet att utveckla sina egna verktyg för att hantera svårigheterna. Det kan vara genom att använda alternativ för att uttrycka matematiska tankar, till exempel via visuella hjälpmedel eller teknik, eller genom att få stöd i form av specialpedagogiska insatser.

Det finns fortfarande ett stort behov av mer forskning kring dyskalkyli, särskilt när det gäller att utveckla metoder för att tidigt identifiera svårigheten och ge rätt stöd. Men vi behöver också arbeta för att öka medvetenheten i samhället, både bland lärare, föräldrar och elever själva. Vi måste sluta tro att alla som har svårigheter i matematik saknar vilja eller inte anstränger sig tillräckligt. Dyskalkyli är ingen lathet, det är en kognitiv svårighet som kräver rätt stöd.

På Dyslexiförbundet arbetar vi för att sprida kunskap om dessa svårigheter, och för att skapa en mer inkluderande skolmiljö där alla elever – oavsett deras styrkor eller svagheter – har samma möjligheter att lyckas. Vi ser en viktig del av vårt arbete i att bidra till att den här kunskapen når ut, både till skolor och till samhället i stort. Alla har rätt att utvecklas och få sina unika behov tillgodosedda.

Det är dags att vi alla, tillsammans, ser dyskalkyli och ger det den uppmärksamhet och det stöd som behövs. Vi kan inte vänta längre – de som drabbas av svårigheterna ska inte behöva gå genom livet med känslan av att de är "dåliga på matte". Vi behöver bygga ett samhälle där alla har rätt att förstå, räkna och forma sin egen framtid.

Anders Abrahamsson

Förbundsordförande, Dyslexiförbundet

Foto: Marja Beckman

Inför valet 2026: Fokus på inkludering och dyskalkyli

Detta är Dyslexiförbundets viktigaste budskap inför valet, som inträffar i september 2026.

1. Skolan ska vara inkluderande

Alla elever har rätt till en inkluderande skola där omgivning, undervisning och psykosocial miljö är anpassade efter deras förutsättningar. Där når eleverna så långt de kan utan att funktionsnedsättning blir ett hinder.

Politikerna behöver se till att det finns resurser till tidiga adekvata insatser, så att elever får goda förutsättningar att lära sig läsa, skriva och räkna. Även resurser för lärarfortutbildning krävs. Bra assisterande teknik och studieteknik är sedan också viktiga.

Image by Fotos pks from Pixabay

Det gör skolsituationen tillgänglig, samtidigt som eleven också kan utvecklas till en självständig individ redo för vuxenliv.

En inkluderande skola är hälsofrämjande och ger alla elever möjlighet att lyckas i livet.

2. Dyskalkyli finns – ta det på allvar!

Dyskalkyli är en funktionsnedsättning som politiker, skola och samhälle måste ta på allvar. Den finns klassad i WHO:s ICD-11. I dag är kunskapen om dyskalkyli låg, både i skola och samhälle. Få personer upptäcks tidigt och de får därför inte det stöd de har rätt till.

Dyskalkyli påverkar inte bara skolresultat, utan hela livet – från vardagsekonomi och fritid till utbildning och arbetsliv. När dyskalkyli inte erkänns riskerar individer att begränsas.

Forskningen är fortfarande otillräcklig och skolan saknar ofta verktyg för att identifiera och stödja elever med dyskalkyli. Därför måste politikerna ta ansvar för ökad kunskap, bättre

stödinsatser och utveckling av hjälpmedel. Först då kan personer med dyskalkyli få jämlika förutsättningar att fungera och utveckla sin fulla potential.

3. Ge oss bra förutsättningar i arbetslivet

Alla har rätt att få bra grundförutsättningar att lyckas i arbetslivet. Arbetsgivare behöver bättre incitament att upptäcka och stödja individer med läs-, skriv- och räknesvårigheter, dyslexi och dyskalkyli. Arbetsgivare och samhälle måste erkänna behov av och rätt till arbetshjälpmedel och anpassningar.

Att kunna läsa, skriva och räkna är grundläggande färdigheter. Stöd för dessa färdigheter måste vara lätt att få. Politikerna måste därför skapa bättre strukturer så att individen inte ensam behöver söka det stödet.

Politikerna måste också se till att verktyg och strukturer som stödjer det livslånga lärandet finns på plats. Alla vuxna ska till exempel ha rätt att ta del av all litteratur på lika villkor. Sammanställning: Sara Rydin

Dyslexiförbundets kansli flyttar

Från och med mitten av mars 2026 finns Dyslexiförbundets kansli i nya lokaler. Den nya adressen är Barnängsgatan 22, på Södermalm i Stockholm.

De gamla banklokaler i Spånga, där Dyslexiförbundet bott sedan 2018, blev helt enkelt för stora.

Dyslexiförbundet kommer även i fortsättningen att dela lokaler med vår systerförening Svenska Dyslexiföreningen.

Kom gärna och hälsa på!

Inger Rålenius rensar arkiven inför flytten. Foto: Torbjörn Lundgren

Vad handlar det om?

- Dyslexiförbundet och Svenska Dyslexiföreningen mötte Hannes Snabb som jobbar för utbildningsministern Simona Mohamsson.
- Vi presenterade fakta om läsinlärning och erfarenheter från Dyslexiförbundets rådgivning.

Dyslexirörelsen mötte ministrernas sakkunniga

Hannes Snabb är politiskt sakkunnig hos utbildningsminister Simona Mohamsson. I november i fjol var representanter från dyslexirörelsen på möte hos honom på Utbildningsdepartementet.

Idag använder många skolor läromedel som krockar med vetenskapligt grundad läsinlärning. Och vad händer när äldre elever kategoriskt hindras från att använda assisterande teknik?

Ungefär var fjärde elev som går ut nionde klass har svårt med läsningen. Skärmar ses som en bov i dramat. Därför har regeringen tagit krafttag och ökat statsbidraget till tryckta läromedel. Begreppet "från skärm till pärm" har blivit ett mantra. Men det finns nyanser som inte riktigt kommer fram i de snabba lösningarnas tid. Dyslexirörelsen betonar dock att elever med dyslexi även i fortsättningen behöver få möjlighet att använda assisterande teknik.

På mötet med Hannes Snabb deltog Helene Kindstedt, kanslichef och rådgivare på Dyslexiförbundet, samt Svenska Dyslexiföreningens Inger Fridolfsson och Christina Hellman.

Fridolfsson och Hellman menar att många av de läromedel som används för läsinlärning idag främst är skrivna för att barnen ska få spännande berättelser som lockar till läsning.

Läromedlen bör granskas noggrannare så att skolorna köper in läromedel som följer en strukturerad metod, inte blandar metoder.

– De 25–30 procent som har svårt att lära sig läsa lär sig ofta texterna utantill och att känna igen ordbilder. Sedan tror de att det är så här man gör när man läser, man gissar sig till vad det står, sa Inger Fridolfsson.

– När de sedan ska läsa för kunskapsinhämtning blir det problem för dem, sa Christina Hellman.

Dyslexiförbundets rådgivare Helene Kindstedt möter människor i alla åldrar, både personer med egna diagnoser och deras anhöriga. Förutom många vårdnadshavare och mor- och farföräldrar blir hon kontaktad av äldre människor som till exempel inte kan ta jägarexamen för att de har svårt med läsningen. En annan kategori som hör av sig är rektorer, lärare och speciallärare som är osäkra på om de får låta sina elever använda assisterande teknik.

Vitsen av tidig upptäckt av dyslexi har betonats år efter år, men ändå väntar skolorna med utredning och säger "det är bara omognad".

– Risker är att de första tre skolåren då fönstret för inlärning är som störst går bort, sa Helene Kindstedt.

Många med dyslexi utvecklar strategier för att dölja sina svårigheter. Helene

Kindstedt berättade om en 20-årig kille som dolde för alla att han inte kunde läsa. Hon berättade också om människor som alltid beställer samma mat som kompisen när de är på restaurang för att dölja att de inte kan läsa menyerna.

Hannes Snabb är själv utbildad lärare. Han lyssnade och lovade att vidarebefordra till ministern.

Text och foto: Marja Beckman

Ungefär var fjärde elev som går ut nionde klass har svårt med läsningen.

Inger Fridolfsson, Helene Kindstedt, Christina Hellman och Hannes Snabb.

Fyll på lättlästhyllan med vårens boknyheter!

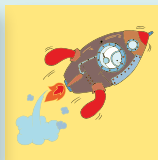
Gratis
arbets-
material
att ladda ner!

nypon förslag
vilja förslag
En del av Studentlitteratur

Vi har lättlästa böcker som passar barn, unga och vuxna oavsett läsförmåga, för att alla har rätt att uppleva riktig läsglädje.

G

å

Lästräna med din 6-8-åring

Steg för steg, av Elisabeth Marx, är pedagogisk lästräning i hemmet för 6-8-åriga barn där du som förälder leder barnet genom strukturerade språkövningar.

Materialet är särskilt utvecklat för barn som befinner sig i riskzonen för att utveckla läs- och skrivsvårigheter och barn med dyslexi, och som därför behöver systematisk och strukturerad lästräning.

Med lästräningen kan tydliga framsteg nås. Samtidigt leder det dessutom ofta till att barnets självkänsla samtidigt stärks.

Materialet består av en föräldrahandledning, en arbetsbok för barnet, 50 färgglada bildkort och 116 bokstavskort.

Varje träningstillfälle följer samma steg, vilket gör det enkelt för föräldrar att instruera sitt barn genom de olika momenten.

Du kan läsa mer om och köpa **Steg för steg** på bokus.com eller funkamera.se.

När rätt åtgärder sätts in tidigt ges även lässvaga barn möjlighet att kunna följa med i skolans olika ämnen och att bättre klara vardagen över tid.

Hogrefe Psykologiförlaget har en lång tradition av att utveckla, anpassa och publicera test och metoder baserade på forskning och vetenskap.

 hogrefe

Vad handlar det om?

En mattelärare och en logoped pratar om hur mattelärare kan hjälpa elever med dyskalkyli.

Okunskapen om dyskalkyli är fortfarande stor

"Jag har aldrig haft en elev med dyskalkyli", säger en del lärare. Men dessa elever är ofta mästare på att dölja sina svårigheter, säger matematikläraren André Nilsson och logopeden Kerstin Hill Svensson.

André Nilsson är lärare i matematik på Realgymnasiet i Västerås. Tidigare har han jobbat som privatlärare. Han har både haft elever vars föräldrar betalade för att vässa betygen och elever med uppenbara mattesvårigheter.

– Jag gillar problemlösning, så när någon säger problem, då vattnas det i munnen på mig, skojar han.

Kerstin Hill är logoped i Västerås och har utrett dyskalkyli i snart 30 år. Hon och André har börjat samarbeta för att hjälpa elever med dyskalkyli.

De konstaterar båda att okunskapen om dyskalkyli fortfarande är stor. På Skolverkets hemsida lyser ordet med sin frånvaro. Elever med dyskalkyli får inte använda hjälpmedel under de nationella proven, något som ofta leder till betydligt sämre resultat i dessa prov, jämfört med andra prov.

Foto: Privat

– Hade de haft en miniräknare i handen hade de fixat det, men då är det någon som har bestämt att 'det får du inte ha'. Eleverna får höra att de måste lägga mer tid på multiplikationstabellen. Det är som att säga till någon med glasögon att du kommer att se om du får lite mer tid, säger André Nilsson.

Ett kännetecken på att det är dyskalkyli en elev har, inte bara mattesvårigheter, är att inläringen inte går framåt trots strukturerad träning, förklarar Kerstin Hill Svensson.

– Det går bara framåt just i stunden och sen har man glömt alltihopa oförklarligt. Det spelar ingen roll hur duktig en mattelärare är eller hur mycket man tränat hemma när eleven har dessa svårigheter.

Foto: Privat

André Nilsson har upplevt att mattelärare blir skuldbelagda av personer som förnekar att dyskalkyli finns.

– De säger: "jag har då aldrig haft en elev med dyskalkyli", men jag kan lova att de har haft en och annan elev som kanske bara sitter och skriver en massa roliga tecken sida upp och sida ner och skaffar sig strategier för att dölja att de har dyskalkyli. De kanske inte ens går på deras lektioner.

Läraren behöver hjälp med att upptäcka dessa elever, säger André Nilsson och berättar att han så sent som förra läsåret hade en elev som inte kunde skillnaden på höger och vänster.

– Det är ju typiskt tillfälle då det här ringer en varningsklocka för mig. Det behöver inte betyda dyskalkyli men kan vara ett tecken.

”När lärarna säger till eleven med dyskalkyli att träna mer hemma och jobba med grunden blir det fel. Då säger jag: sluta traggla. Hoppa över grunden och ersätt den med miniräknare och lathundar.”

Kerstin Hill Svensson, logoped

Ett annat tecken på dyskalkyli är att eleven räknar på ett omständligt sätt som går väldigt långsamt, med konsekvensen att eleven blir trött.

– Det brukar vara det absolut enklaste räknandet som är energikrävande, att man inte kan huvudräkna och måste använda fingrarna. Man måste kanske rita på papper, streck och pinnar och ringar. Dessa tecken kan man se jättetidigt, säger Kerstin Hill Svensson. Andra tidiga tecken är ointresse för siffror, svårt att ramsräkna framåt och bakåt, svårt att befästa 0–10, eller att man inte vill spela Fia eller Yatsy.

André berättar också om en elev som inte förstod begreppet negativa tal. Medan andra kan föreställa sig en inre tallinje upplever de som har dyskalkyli ofta att siffrorna hoppar.

– Det var någon som beskrev för mig att det är som tombola, plötsligt hoppar det ut en siffra och jag har ingen aning om det är lite eller mycket. Om de hittar en tröja som kostar 750 kronor och det är femtio procent rabatt måste de ringa hem, för de har de ingen aning om det är mycket eller lite pengar, säger Kerstin Hill Svensson.

– När lärarna säger till eleven med dyskalkyli att träna mer hemma och jobba med grunden blir det fel. Då säger jag: sluta traggla. Hoppa över grunden och ersätt den med miniräknare och lathundar, tillägger hon.

I Sverige utreds inte dyskalkyli före 10 års ålder. Det beror bland annat på att man vill utesluta andra svårigheter.

– I många andra länder har man pratat om dyskalkyli väldigt länge. I flera länder i Europa skiljer man inte alltid på dyskalkyli och stora räkneshvårigheter. Därför måste man alltid fråga ‘hur definierar du dyskalkyli’. Om vi säger att 25 procent har svårt med matte, så är det en femtedel av de 25 procenten där orsaken till mattesvårigheterna är dyskalkyli. I Sverige finns 10-årsgränsen för att man vill vara säker på att eleven fått tillräckligt med träning och att det inte handlar om mognad. Man kan se tecknen långt tidigare, även om man inte sätter diagnosen. Det viktiga är att man vet vad man ska leta efter och åtgärdar det man ser – inte väntar till 10 år. Man kan göra massor innan, säger Kerstin Hill Svensson.

Den som lyckas ta sig förbi den enklaste matten kan mycket väl klara högre matte och läsa på universitet.

– En del säger att så fort de lämnat det där stadiet med plus, minus, gånger och division så börjar de fatta matte; X och Y och parenteser och sådant. Det är jättekul och inte alls så svårt, säger de, berättar Kerstin Hill Svensson.

De vanligaste hjälpmedlen vid dyskalkyli är miniräknare och egen lathund. André Nilsson tipsar också om att ha multiplikationstabellen synlig. En egenritad tallinje är ofta ett enkelt men effektivt stöd, tipsar han. Och högre upp i klasserna kan grafer upplevas som visuella och konkreta.

– Att visualisera de här processerna är kardinallösningen för de flesta. Någon har förklarat hur procent funkar, hur en fjärdedel och 0,25 hör ihop. Men man kan behöva rita ner det. Att se hjälper eleven att förstå. Visuella lathundar är ofta mycket hjälpsamt, säger Kerstin Hill Svensson.

– Och jag skulle vilja uppmuntra lärare att försöka förkovra sig själva. Ibland behövs det inte så mycket mer än att bara läsa på lite, säger André Nilsson.

Text: Marja Beckman

På Dyskalkylidagen den 3 mars 2026 deltog André Nilsson och Kerstin Hill Svensson i ett öppet webbsamtal om dyskalkyli och utbildning. Det går att se i efterhand på dyslexi.org.

Vad handlar det om?

- Matteläraren Ayaz Razmjooei har fått ett stipendium för att skapa ett läromedel för elever som har svårt med matten.
- Han vet själv hur det är att ha en diagnos.

“Det finns för få verktyg för elever med mattesvårigheter”

Matteläraren Ayaz Razmjooei har mött många elever med matematiksvårigheter och dyskalkyli. I höstas fick han ett stipendium för att utveckla ett läromedel i matematik.

Att en elev inte klarar matten kan ha många orsaker. Dyslexi kan inverka, man kan blanda ihop siffrorna 6 och 9 på samma sätt som bokstäverna b och d. Ibland beror svårigheterna på att eleven har ett annat modersmål än svenska, särskilt om modersmålet har ett annat teckensystem. Neuro-psykiatriska diagnoser kan påverka – eller ren stress.

– Med många lärar- och skolbyten blir lärandet inte kontinuerligt. Och det är skillnad mellan matte och exempelvis geografi eller historia, där man avslutar ett avsnitt och går vidare. De olika momenten i matematik bygger på varandra och det kan bli svårt för nya lärare att upptäcka om en elev halkar efter. Det blir ofta lättare om man fortsätter med samma lärare i samma skola, säger Ayaz Razmjooei.

Matematikångest är vanligare bland flickor. Pojkarna är oftast mer benägna att ta risker och säga fel.

– Trygghet är viktigt, framförallt för tjejer, för att de ska våga komma med

åsikter. Det behöver inte alltid bli rätt. Den största skillnaden mellan elever som har matteångest och de som har dyskalkyli är att de med dyskalkyli saknar känsla för tal och mängder, det som kallas kardinalitet. De kan också ha svårt med arbetsminnet och att memorera exempelvis tiokamraterna.

– Ett exempel är att när jag låter eleverna räkna till exempel 13 objekt, och jag frågar hur många de är. De säger 13 och då delar jag av mängden med en penna, med 6 och 7. Jag frågar: vad blir 6 plus 7? De börjar räkna, och säger 13 efter att de har räknat. Sedan blandar jag objekten igen, okej de är 13. Den här gången delar jag upp dem i 9 och 4 och frågar “vad blir 9 plus 4?”. Då börjar de räkna igen, de måste räkna varje gång. De kan inte se att det totala antalet inte ändras, hur vi än delar upp objekten i två olika delar.

För att nå dessa elever kan man jobba mycket med konkret material, säger Ayaz och tar fram några tärningar. En metod är att jobba med flera sinnen och till exempel känna på objekt med händerna. Det kan ta lite längre tid men kan leda till kunskapen flyttas till arbetsminnet.

Ett tidigt tecken på dyskalkyli är om ett barn i förskoleklass inte kan uppskatta mängden prickar på en

tärning. Det går ofta att se tidigt när en elev har risk för dyskalkyli, men i Sverige kan man inte utreda för dyskalkyli förrän barnet fyller 10 år. Det är för sent, tycker Ayaz Razmjooei.

– Och sedan när det till slut blir utredning i årskurs fyra, är det minst ett års kötid innan utredningen blir klar. Det betyder att det dröjer till årskurs fem eller sex innan eleven får diagnosen och chans till rätt stöd.

I november 2025 tilldelades Ayaz Razmjooei Helgepriset för att utveckla ett läromedel i matematik. För prispengarna på 125 000 kronor har han tagit tjänstledigt för att arbeta med läromedlet, och även några andra projekt. Helgepriset delas ut till lärare för pedagogiskt utvecklingsarbete som är baserat på forskning och beprövad erfarenhet.

Ayaz är född i Iran och arbetade i sju år som gymnasielärare innan han kom till Sverige. I Iran satt alla elever tysta medan läraren undervisade. De elever som inte skötte sig fick “konsekvenser”, vilket skapade rädsla bland eleverna.

– Det fanns ingen hänsyn till barn med ADHD och så vidare. Jag vill inte försvara den iranska modellen, bara visa skillnaden, säger Ayaz.

Foto: Marja Beckman

När han började jobba som lärare i Sverige kände han sig plötsligt maktlös. Det blev stökigt i klassrummet.

– På lärarutbildningen hade jag lärt mig hur man undervisar i matematik. Jag saknade det specialpedagogiska synsättet, att man skapar relationer och så vidare. Det blev kaos i klassrummet och jag kunde inte fortsätta.

När svårigheterna även inom kommunikationen blev för stora gjorde han en utredning som visade att han har autism typ 1, som också kallas högfungerande autism. Nu har han lärt sig att han behöver förutsägbarhet och lugn i sitt arbete. Han vidareutbildade sig till speciallärare för att kunna arbeta med mindre grupper och att hjälpa elever som är också i behov av ett mindre sammanhang.

Han önskar att utbildningen hade lärt ut mer hur man hjälper elever med dyskalkyli.

– Frågetecknet är om dyskalkyli också handlar om fonologiska svårigheter och minnessvårigheter. För dyslektikerna går det att använda strategier, att lära dem avkoda och till slut läsa och förstå texten. Varför finns det inte någon metod där man kan jobba med barn med dyskalkyli på samma sätt, undrade jag.

I sitt läromedel har Ayaz inspirerats av språk-appar som Duolingo och Babbel, där man jobbar med strukturerad repetition. Varje moment återkommer genom hela läroboken, fast på lite olika sätt. Läromedlet kommer att utformas som en skrivbok där eleven kan skriva och räkna i själva boken, istället för i en övningsbok vid sidan om.

– Detta ska också kunna underlätta om eleven byter lärare, det blir lätt för den nya läraren att se hur långt eleven har kommit, säger Ayaz Razmjooei.

Planen är att bli klar med läromedlet under 2027. Skriv till ayaz.razmjooei@solna.se om du vill veta mer!

Text: Marja Beckman

”Ett tidigt tecken på dyskalkyli är om ett barn i förskoleklass inte kan uppskatta mängden prickar på en tärning.”

“Det påstådda fusket är inte så utbrett”

I samarbete med ett par andra organisationer har Dyslexiförbundet uppvaktat statssekreterarna för utbildningsministern och kulturministern. Mötet gällde förändringar i talbokstjänsten Legimus.

Legimus administreras av Myndigheten för Tillgängliga Medier (MTM). Den som har en funktionsnedsättning kan få tillgång till tjänsten. Men i höstas gjorde MTM förändringar i tillgången till Legimus. Det motiverades bland annat med att tjänsten missbrukades

och att upphovsrättsskyddat material spreds på ett okontrollerat sätt.

– Man skjuter med kanon i onödan. Det påstådda fusket är inte så utbrett enligt MTM:s egen interna utredning, sa Jenny Nilsson från Svensk Biblioteksforening som var en av organisationerna på mötet. Även Synskadades riksförbund och Riksorganisationen Unga med synnedsättning deltog.

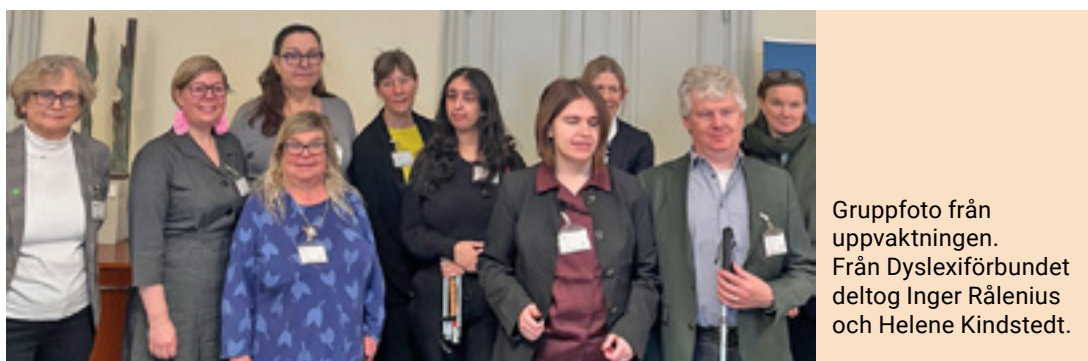
Förändringarna innebär försämringar både för målgruppen och för de bibliotekarier som ska administrera

Legimus. De innebär långsammare service för samtliga inblandade.

Från statssekreterarnas håll nämndes behovet av att säkerställa att svensk kurslitteratur finns kvar. Lotta Edholms statssekreterare lyfte specifikt problemet med att svensk kurslitteratur är på väg att försvinna. Jenny Nilsson kontrade med att den frågan är viktig, men att den inte ska blandas ihop med frågan om ett fullt tillgängligt Legimus för alla som behöver det. Det är en annan fråga.

Vårt budskap är: Att stävja fusk kan göras på andra sätt! En oberoende utredning behöver tillsättas! Blanda inte ihop begränsningar i Legimus med behovet av att säkerställa att det finns svensk kurslitteratur framöver.

Hela skrivelsen som lämnades in finns på Biblioteksforeningens hemsida.
Text: Helene Kindstedt och Marja Beckman

Gruppen från uppvaktningen. Från Dyslexiförbundet deltog Inger Rålenius och Helene Kindstedt.

Dysmate är ett forskningsbaserat digitalt test som upptäcker dyslexi hos barn, ungdomar och vuxna.

Dysmate testbatteri är standardiserat, normerat och genomförs digitalt på en dator. Administreringen kräver endast en god internetuppkoppling. Alla instruktioner och övningsuppgifter blir upplästa, och testkandidaten får återkoppling på om övningsuppgifterna utfördes korrekt eller inte. När testet är färdigt kan testledaren direkt se testresultaten som presenteras på ett intuitivt och lättförståeligt sätt.

Dysmate-Y (högstadiet) är lanserat och vi får väldigt god återkoppling från skolor som redan kommit igång.
Dysmate-C (låg- och mellanstadiet): Arbetet med lanseringen är igång.
Dysmate-A (gymnasiet): under normering.

När läsning och språk blir en utmaning – utformning av goda stödinsatser

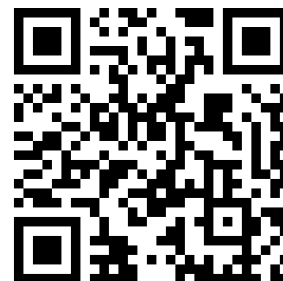

webbinarium med leg logoped Stina Grufman-Björnlund

24. mars 2026 kl 14:00 – 15:00

Anmäl dig för att delta i webinarier eller få inspelningen i efterhand

www.dysmate.se/webinar/

Webbinariet är **kostnadsfritt** och riktar sig till speciallärare, lärare, logoped, skolledare och andra beslutsfattare i skolan – som vill **bidra till att alla elever får möjlighet att utvecklas och nå sin fulla potential.**

Program för webinarier:

Vad menas med språk-, läs- och skrivsvårigheter?

- Språkets form, innehåll och användning
- Från specifik till utvecklingsrelaterad – att definiera språkstörning

Dysmate som screening- och beslutsstöd

- Resurshäfte för certifierade testledare

Utformning av goda stödinsatser, anpassningar och hjälpmedel

- Systematisk träning av språkliga färdigheter
 - Träning av fonologiska färdigheter
 - Inläring av bokstäver och bokstavskombinationer
 - Utveckling av morfologisk medvetenhet
 - Avkodning och läshastighet
 - Begreppsförståelse och läsförståelse
- Digitala hjälpmedel, läs- och skrivstöd**

Lättläst bok om valet 2026

- Hur röstar jag?
- Varför ska jag rösta?
- Vad vill de olika partierna?

Din röst är viktig!
Den 13 september 2026 är det val i Sverige. Då har du möjlighet att rösta och påverka hur samhället ska vara.

Dags att rösta - Valskola 2026 är en lättläst bok för dig som vill rösta och vill lära dig mer om hur det fungerar.

Den lättlästa nyhetstidningen **8 Sidor** har gjort boken.

Ladda ner boken gratis!

8sidor.se

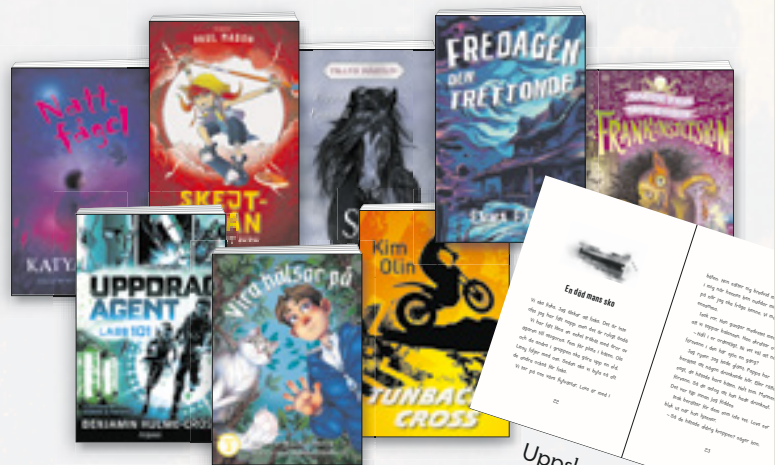
8 SIDOR

Lättläst från Argasso

Läsmotstånd? Vi har böckerna!
Välj bland över 200 barn- och ungdomstitlar, här är ett urval:

Lättläst barn

Uppslag ur Fredagen den trettonde

Lättläst ungdom

Uppslag ur Sveket

Faktaböcker

Beställ eller ladda ner vår katalog på argasso.se

Argasso bokförlag

Bokförlaget med fokus på lättläst för barn och ungdomar.
Beställ våra böcker på argasso.se. De finns också i bokhandeln.

Everway

Guide till smarta pennor – funktioner, skillnader och tips

Vad skiljer inq-Smartpen och ExamReader åt och vilka funktioner är viktigast?

Delta i vårt webinar tillsammans med Dyslexiförbundet och få en inspirerande genomgång av smarta pennor.

Skanna QR-koden och registrera dig och delta live för chansen att vinna en penna, eller ta del av inspelningen i efterhand.
everway.link/smart-pennor-webinar

Ny dyslexidefinition – vad innebär det?

I augusti 2025 kom en ny dyslexidefinition från Internationella Dyslexiföreningen (IDA). Men det är inte den enda definitionen, och egentligen är det viktigast att lyfta att dyslexi är en funktionsnedsättning som påverkar hela livet, säger Pernilla Söderberg från Dyslexiförbundets styrelse.

Pernilla Söderberg arbetar på Linnéuniversitetet och leder bland annat kurser för speciallärare som ger dem behörighet att genomföra dyslexiutredningar. Hon är också vice ordförande i EDA, European Dyslexia Association.

– Det är viktigt att vi nyanserar det här eftersom det finns flera olika definitioner, till exempel

Delphidefinitionen och Rosedefinitionen, säger Pernilla Söderberg.

Definitionerna finns framför allt för att forskare ska ha ett ramverk i sitt arbete. IDA:s definition är enligt Pernilla Söderberg präglad av en internationell kontext och har tagits fram för att passa i många olika kulturer och skriftspråk. Därför menar hon att resultatet har blivit ganska urvattnat.

I slutändan är det ändå viktigast att dyslexi klassas som en funktionsnedsättning som påverkar individen hela livet, säger Pernilla Söderberg.

– Med mer forskning förstår man hur dyslexin kan påverka skriftspråsutvecklingen under skoltiden och i

Pernilla Söderberg är universitetslärare och har själv dyslexi. Hon porträtterades i Läs & Skriv nummer 2 2025.

Foto: Privat

andra situationer. Om man inte får tillräckligt med stöd i skolan riskerar man att tappa möjligheter att utbilda sig senare i livet.

Forskarna Idor Svensson och Christer Jacobsson arbetar för närvarande med en svensk översättning av IDA:s definition. I samarbete med Maria Levlin ska de också skriva en artikel om definitionen som kommer att publiceras i nästa nummer av Svenska Dyslexiföreningens tidskrift. Mer information om den finns på dyslexiforeningen.se.

Text: Marja Beckman

Nicklas Mårtensson, ordförande för Funktionsrätt Sverige, i ett debattinlägg om regeringens skolpolitik. Funktionsrätt menar att politiken strider mot både forskning och beprövad erfarenhet, som visar på betydelsen av kontinuerligt stöd och systematisk uppföljning.

Den 31 mars uppmärksammas 90-dagen

Den 31 mars är den nittionde dagen på året. Nu lanseras datumet som 90-dagen, då fler ska få kännedom om

organisationer som det är lätt och säkert att ge en gåva till, genom deras 90-konton.

Dyslexiförbundet blev godkänt som 90-konto 2023. Godkännandet gör det säkrare att stötta oss, eftersom vi därmed blir regelbundet granskade av Svensk Insamlingskontroll.

Dyslexiförbundet stöder du genom att swisha till 123 900 82 85 eller genom att betala in till bankgiro: 900-82 85.

Mer information finns på dyslexi.org/stod-oss/

Du kan också använda qr-koden här intill.

Foto: Linnea Bengtsson

”Här finns en uppenbar risk att stödbehov i praktiken tolkas som ordningsproblem. Utan dokumentation blir det svårt att över tid följa upp vilka insatser som fungerar respektive inte fungerar för barnet.”

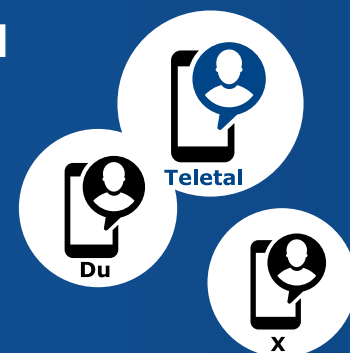
Kostnadsfritt, personligt stöd vid telefonsamtal

Teletal kan anteckna åt dig och kan förtydliga vad som sägs, vi hjälper till med knappval i växlar och ger stöd för minnet

Teletal ger dig trygghet i ditt telefonsamtal

- Samtalen är kostnadsfria
- Du behöver inte boka tid i förväg
- Du behöver inget tillstånd

Se vår film och läs mer på www.teletal.se

Teletal

Ring när du vill **020-22 11 44**

NYHET!

WorldPenScan Go! Digital Skannerpenna som klarar

Textfångst OCR – känner igen 55 skanningspråk: Skanna till fil och få texten uppläst och visad på den inbyggda pekskärmen eller skanna direkt till andra enheter

Skanna, översätt och lyssna: Skanna och få texten översatt och visad på skärmen samt uppläst på det översatta språket

Tvåvägs översättning – polyglott klarar 112 språkvarianter: Tala till pennan på ett språk och få det översatt och skrivet på skärmen samt uppläst på det översatta språket

Tal till text (diktering): Diktera till pennan och få det utskrivet på skärmen. Både text och inspelat ljud kan överföras till andra enheter

Pennan fungerar helt fristående med den inbyggda displayen! eller med Win/ Mac/ iOS/ Android GRATIS APP. Ansluts till Internet med WiFi och till andra enheter med Bluetooth/USB

Exceptionellt mycket funktioner i en mycket behändig storlek

XnX Data AB

Box 6058, 192 06 Sollentuna, Tel: 08-626 71 00
www.xnxdata.se, E-post: info@xnxdata.se

Du vet väl att Trugs kortspel i låda 1 och 2 har en fortsättning?

De separata kortlekarna i Trugs fokuserar på ord som kan vara svåra, både att läsa och stava. De innehåller sådana ljud som inte har någon egen bokstav, till exempel sj-ljud och tj-ljud.

Nu kommer en ny kortlek med ng-ljud!

Kortleken innehåller de tre välkända spelen Gissa, Matcha och Plocka. De olika sätt som ng-ljudet stavas på övas medan man spelar roliga kortspel.

Ingrid Häggström - bornholmsmodellen.se
Astrid Frylmark - ordaf.se

Hegas

Mera

Läsfrämja lättare. Och läsfrämja mer.

MeraHegas tar läslusten vidare in i klassrummet. Vi ger ut arbetsmaterial och läromedel som lever upp till lgr22. Som gör lästräningen roligare och lättare. För starka läsare formar framtiden. Och du formar läsarna.

LÄSNYCKLAR
OCH LEKTIONS-
MATERIAL
HITTAR DU PÅ
MERAHEGAS.SE

HÄR ÄR NÅGRA AV
VÅRA ARBETSMATERIAL.
JUST DESSA ÄR
KORTSPEL!

UNDERLÄTTA LÄSPROCESSER?
STARTA BOKCIRKLAR
SOM FUNKAR?
VI HAR FORTBILDNINGEN
DU BEHÖVER!

MeraHegas hittar du hos hegas.se, Läromedia och Adlibris.

Vad handlar det om?

- Daniel Andersson Nilsson fick ingen hjälp för sin dyslexi i skolan.
- Nu jobbar han med stora maskiner och hoppas på upprättelse.

Daniel vet mer än de flesta om de maskiner han jobbar med. Här är han tillsammans med Magnus Östlund från Ratels Import.

Daniels styrkor öppnar för nya vägar

Daniel Andersson Nilsson är 51 år och har grav dyslexi. Skolan kunde inte hjälpa honom och läs- och skrivsvårigheterna har förföljt honom genom livet. Men han är också en entreprenör med tydliga dyslexistyrkor, och nu hoppas han på upprättelse.

Daniel växte upp med kärleksfulla föräldrar i Angered i Göteborg. Pappa Arne var ett före detta barnhemsbarn och hade svåra läs- och skrivsvårigheter.

Arne var också uppfinnare och entreprenör. År 1972 startade han ett företag med två gaffeltruckar och två traktorer i hamnen i Göteborg. Han hittade en kompanjon i Svappavaara och tillsammans fick de företaget att växa. Kollegan skötte allt det administrativa i företaget.

Daniel föddes i februari 1975, och kom snart att älska stora maskiner lika mycket som sin far.

– När jag var mellan 3 och 4 år blev jag omöjlig för min mamma att handskas med om jag inte fick följa med pappa till jobbet. Så han blev tvungen att ta med mig till hamnen och låta mig åka med i traktorn, berättar Daniel.

Televerket fick upp ögonen för en av pappans uppfinningar – en liten skogsbandtraktor med en personlift, som kunde användas för att reparera telefon- och elstolpar.

Men just som det stora kontraktet skulle skrivas kom katastrofen: Kollegan fick en hjärtinfarkt och dog plötsligt. Pengarna som fanns i företaget behövde gå till kollegans änka och barn. Det blev inget kontrakt med Televerket.

Några år senare skulle Daniel börja skolan, och liksom sin far hade han svårt att lära sig läsa och skriva.

I ett psykologintyg som Daniel bad om många år senare står det:

“Skolan kunde inte ge Daniel det stöd han behövde med de resurser och kunskaper man hade om skolsvårigheter och arbetssätt. Därför önskade familjen en psykologutredning, och har familjens förtroende att utföra den. Utredningen visade att Daniel var normalbegåvad men hade grava läs- och skrivsvårigheter (dyslexi).”

På högstadiet gick Daniel på en internatskola som hette Mossbergiska Friluftsskolan där hans föräldrar blev garanterade att skolan skulle ta ansvar för en fullgod vidareutbildning men så blev det aldrig. På internatskolan blev Daniel svårt misshandlad och mobbad av andra elever, som i många fall kom från våldsamma hem med drogmissbrukande föräldrar.

Vid ett tillfälle hängde mobbarna upp honom i ett träd och lämnade honom där tills han hittades av en förbipasserande kvinna, och det är bara ett exempel på grymheterna han utsattes för.

I gymnasiet började Daniel på en gymnasiesärskola. På den tiden kunde normalbegåvade elever gå där eftersom det fanns något som kallades omvänd integrering. Men förhoppningen om att det skulle vara en bra lösning kom också på skam eftersom Daniel bara fick särskoleutbildning i stället för omvänd integrering.

Daniels historier är ofta frustrerande att höra. Hans kunskaper skulle ha kunnat tas till vara, men läs- och skrivsvårigheterna har många gånger satt käppar i hjulet.

Så småningom hittade Daniels far nya företagssamarbeten. Han uppfann bland annat en hopfällbar plastbåt som dock aldrig har kommit i bruk. Daniel vittnar om svårigheterna med att vara en liten företagare och försöka se om sina intressen. Som småföretagare ville fadern och Daniel själva äga patentet på båten, men det ville inte den stora plastindustrin höra talas om.

– När plastindustrin skulle börja producera båten för oss förstod de dess värde. Då körde de in kniven så långt emellan mina revben det bara gick. Och min fars. De var ute efter att knäcka oss ekonomiskt, för det ville köpa kontrollen över båttillverkningen för en spottstyver, säger Daniel.

Arne gick bort för några år sedan, men Daniel har ritningen kvar.

Vi talar en stund om svårigheterna att vara en liten och kreativ entreprenör som tänker "utanför boxen", i alla fall om man har sådana utmaningar som Daniel. Vi frågar oss om dyslektikern och Ikea-grundaren Ingvar Kamprad hade blivit lika framgångsrik om han var verksam idag, eller om han också skulle utsättas för rovgiriga storföretag och krav på att kunna skriva rapporter.

Även om Daniels ungdom målas i ganska mörka färger finns också ljusglimtar. Vännen Janne som han gick i grundskolan med har fortsatt att vara ett stöd, och nu är de partners i företaget DJA Maskin. Företaget är säljare inom hjullastar- och skogsmaskinsbranschen. Daniel hjälper

Daniel Andersson Nilsson bor i Göteborg, och mötte Läs & Skriv när han var på arbetsresa till Stockholm i januari.

även till att utveckla och komma med nya idéer och uppdateringar på importerade maskiner så att de passar nordiska förhållanden.

Arbetsfördelningen är enkel: Daniel som är bra på att prata är ansiktet utåt medan Janne som är bra på att skriva tar hand om all skriftlig korrespondens.

Drömmen är nu att företaget ska gå så bra att Daniel kan starta en stiftelse och genom den driva en dyslexivänlig yrkesskola för barn i samma situation som han själv.

Text: Marja Beckman

Torbjörn Lundgren från Dyslexiförbundets styrelse var med vid intervjun och pratade om dyslexivänliga skolor med Daniel. Foto: Marja Beckman

Kollegorna om Daniel

"Daniel gör fotarbetet i vårt företag och jag gör pappersarbetet. Dyslexin märks bara genom att jag får många röstmeddelanden."
Janne Högström, VD för DJA Maskin

"Det är nyttigt för oss att ha en sådan människa som Daniel, han öppnar nya vägar för vår verksamhet."
Ted Augustsson, säljchef för Novotný skogsmaskiner på TM Recycling AB.

"Daniel har en otrolig känsla för dessa maskiner och kan allt om varenda modell!"
Magnus Östlund, generalagent för Heracles hjullastare och en ekonomi-skotare på Ratels Import.

Eldsjälen Eva firar snart tjugo år i Dyslexiförbundet

Eva von Bahr är född 1962 och uppvuxen i Malmö där hon fortfarande bor. Grundskolan var en plåga och läsningen fungerade inte alls. Ingen upptäckte att hon hade dyslexi. Istället blev hon placerad i obs-klass och fick gå hos talpedagog.

– **Det roligaste** var rasterna. Då kunde jag spela fotboll med grabbarna, det var kul. Några betyg ville jag inte ha, det skulle ju ändå bara bli en massa streck i allt.

I **nian** hade hon i princip slutat gå till skolan. Så småningom fick hon jobb på Luftvärnets klädlager i Malmö.

Där trivdes hon bra. Men tyvärr visade det sig att medlet hon smörjde in de värnpliktigas kängor med innehöll kvicksilver. Hon fick permanenta hudskador på händerna. Det ledde till att Eva tidigt blev sjukpensionär. Då uppmanades hon att ta igen sin förlorade skoltid. På Komvux var det en lärare som rådde henne att göra en dyslexiutredning.

Dyslexiförbundet hittade hon för snart tjugo år sedan på en luciaglökk. Sedan dess har hon varit engagerad. Hon har ett stort intresse för teknik och olika typer av hjälpmedel.

– Vi med dyslexi måste få läsa på ett sätt som passar oss, säger Eva som själv gärna använder Legimus.

För ett tag sedan gjorde hon också ett inlägg som målvakt i fotbollslaget som en av Dyslexiförbundets ungdomar spelar i. Men hon konstaterar att det förmodligen var hennes sista fotbollsmatch – åldern tog ut sin rätt. Vid en räddning slängde hon sig på marken. Problemet var bara att det var så svårt att komma upp igen.

– Domaren sa ”där kan du inte ligga!”. Och det hade han ju alldeles rätt i, säger Eva och skrattar.

Av: Elisabet Wallin

Tillsammans för elevens bästa: Familj, skola och logoped

Barnlogopederna startades av föräldrar och logopeder för att alla barn och ungdomar ska få den hjälp de har rätt till.

För att lyckas står fyra perspektiv i fokus:

- Barn / Ungdom
- Familj
- Skola
- Logopedi

Hos Barnlogopederna är därför samarbete viktigt. Genom att utgå från elevens medicinska behov och ha ett nära samarbete med skolan kan eleven hjälpas att nå sin potential.

Tillsammans och i nära samarbete med skola och specialpedagoger har konkreta och handfasta råd och rekommendationer skapats.

Elev och vårdnadshavare får ett dokument med åtgärder och rekommendationer som är anpassade för eleven och vad de kan göra hemma.

Skolan får eget utlåtande utifrån de möjligheter pedagogerna har att hjälpa eleven. Utlåtandet är utformat för att på både kort och lång sikt kunna stötta eleven.

Barnlogopederna erbjuder logopedisk utredning och intervention till barn och skolungdomar fram till att de tar studenten.

Vi har också en supportlinje som är öppen 08.00-16.00 vardagar för att hjälpa elever, vårdnadshavare och skolpersonal.

På så sätt kan Barnlogopederna lyckas med sin vision och bidra till ett bättre samhälle.

Om Barnlogopederna

- Mottagningar i Lund och Göteborg
- Vi tar emot remisser från skolor och BVC
- Egen vårdbegäran (egenremiss)
- Barnlogopederna har inga väntetider

Vid frågor är ni välkomna att ringa Barnlogopederna.
08.00-16.00 | Måndag till fredag
010-153 55 50
www.barnlogopederna.se

För mer information, använd QR-kod.

Dyslexikampanjen fyller 30 år!

2026 är det 30 år sedan samhällets syn på läs- och skrivsvårigheter förändrades i grunden. Mellan 1996 och 1998 pågick den stora Dyslexi-kampanjen då svenskarna fick lära sig att dyslexi är vanligt, att diagnosen är oberoende av begåvning och att den går att göra något åt.

Tidigare hade många med dyslexi valt praktiska yrken för att slippa misslyckas. Den tekniska utvecklingen under 1990-talet ledde till att kraven på att kunna läsa och skriva ökade i samhället.

Initiativtagare till kampanjen var Elisabet Reslegård. Hon var då informationschef för Kulturhuset i Stockholm och hade upptäckt att hennes son Max hade dyslexi. Hon knöt till sig författaren Torbjörn Lundgren som själv har dyslexi och var aktiv i Förbundet mot läs- och skrivsvårigheter (FMLS), dåvarande Dyslexiförbundet.

– Om man inte lyfter fram dem som själva har problemen blir det fel, säger Elisabet Reslegård.

Efter ett gediget förarbete lyckades Elisabet och Torbjörn engagera fackliga organisationer, stora företag, politiker och många ur kultursektorn i kampanjen. De knöt även till sig folkbiblioteken, och utlånen av talböcker ökade med 17 procent. Kampanjen med sitt röda X syntes på helsidesannonser i dagstidningar och på stortavlor över hela landet.

Den kunskap som finns om dyslexi idag innebär att diagnosen inte är så stigmatiserande, men samtidigt kommer nu signaler om färre hjälpmedel i skolan, något som riskerar att backa tiden flera decennier för alla med läs- och skrivsvårigheter.

– Det finns en attityd uppifrån där man menar att om barnen bara får rätt pedagogik från början så löser vi läs- och skrivsvårigheterna. Men dyslexi är något man har hela livet igenom, säger Torbjörn Lundgren och

Bilden visar omslaget till Läs & Skriv nummer 2 1996 där det står "Startskott för Dyslexikampanjen". På bilden syns politikern Bengt Westerberg som var ordförande för Dyslexifonden, och kampanjledaren Elisabet Reslegård.

berättar vidare om alla strategier som människor tar till för att klara det som är enkelt för andra.

– I vårt tidigare projekt Orden på jobbet mötte vi en undersköterska med dyslexi som satt på övertid en kvart varje dag för att kunna skriva dagrapporter, eftersom det tog så lång tid. Jag själv skriver om och korrekturläser mina texter åtskilliga gånger, säger Torbjörn Lundgren.

Text: Marja Beckman

En längre version av texten finns på dyslexi.org.

Ny tv-serie om strukturerad ljudning

Vad är strukturerad undervisningsmetod, och hur går det till i klassrummet? Detta undersöks i en ny programserie från UR Play. I fem avsnitt får vi följa med på två lektioner i tidig läs- och skrivundervisning. Dessutom intervjuas flera forskare och sakkunniga inom ämnet.

Serien finns på Urplay.se.

Text: Marja Beckman

Grattis Bamse, 60 år!

Den älskade figuren Bamse fyller 60 år i år. Det kommer firas under hela 2026 med bland annat ett "Snällhetspris" och en ny film. Bamse har ofta förekommit i läskampanjer för barn, och 2023 hjälpte Dyslexiförbundet till att faktagranska ett temanummer om dyslexi. Tidningen har delats ut vid skolstart och går fortfarande att beställa i klassuppsättning.

Text: Elisabet Wallin

Bamse och hans vänner Lille Skutt och Skalman. Bild: Egmont

Vad handlar det om?

- Inger Fridolfsson är speciallärare, redaktör och författare.
- Hon delar med sig av sina kunskaper om läsinlärning.

”Om val av bok till nybörjarläsare” är Inger Fridolfssons senaste bok. Den ges ut av förlaget Easy Peasy Publishing.

Inger Fridolfsson är speciallärare, redaktör och författare.

Foto: Privat

“Det första skolåret fäktas vi mot tiden”

Inger Fridolfsson är egentligen pensionär sedan drygt ett år tillbaka. Men hon utbildar fortfarande lärare, är redaktör för Dyslexiföreningens tidning och har nyligen gett ut ännu en bok. Den handlar om det hon brinner för mest – att barn ska lära sig läsa.

– Att jag fortfarande är aktiv beror på att det finns så mycket kvar att göra.

Inger är 66 år och bosatt i Motala. Hon har ett långt arbetsliv bakom sig, i huvudsak i Vadstena kommun. Hon har arbetat som klasslärare och speciallärare, forskat vid Linköpings universitet och skrivit böcker.

Det var under Dyslexiföreningens kongress 1999 som intresset för elever med dyslexi väcktes. Dyslexiexperten Mats Myrberg gästföreläste och Inger kände "wow, detta vill jag engagera mig i". Sedan dess har hon fokuserat

på skolans viktigaste uppgift, läsningen. – Det första skolåret fäktas vi mot tiden. Eleverna måste få läsflyt relativt snabbt, annars hamnar de lätt i ett undvikandebeteende. De döljer sina svårigheter, gissar utifrån bilder och lär sig utantill i stället för att läsa, säger Inger.

Hon påpekar att många av de läromedel som används inte bygger på ljudningsmetoden (även kallad Phonics), som är en vetenskapligt underbyggd metod för läsinlärning. Lärarna är i sin tur ofta styrda av läromedlen. För att öka kunskapen om hur läs- och skrivinlärningen kan förbättras håller Inger utbildningsdagar för lärare runt om i Sverige.

– Om inte eleverna lär sig läsa obehindrat det första skolåret finns det risk att deras språkutveckling påverkas. Dessutom blir det svårt för dem att ta till sig undervisningens innehåll. Den kunskapsinhämtningen kan bli svår att ta igen.

Inger har tidigare gett ut böcker om grunderna i läs- och skrivinlärning. Hennes senaste bok heter "Om val av bok till nybörjarläsare" och handlar om hur viktigt det är att hitta rätt bok till barn som håller på att erövra böckernas värld. Ett av tipsen Inger nämner i boken är att bygga upp ett klassrumsbibliotek där många olika sorters böcker finns lätt tillgängliga. Det är nämligen viktigt att hitta en bok på rätt nivå. Den ska inte vara för svår, men inte heller för lätt.

– Eleverna behöver lagom med motstånd för att känna sig utmanade, och sedan lite hjälp för att komma över tröskeln. Med framstegen kommer också motivationen.

Att utbilda och hjälpa elever knäcka läskoden verkar vara en motivationsfaktor även för Inger. Låt oss hoppas att hon fortsätter sin gärning ett bra tag till!

Text: Elisabet Wallin

Tack för att ni samarbetar med Dyslexiförbundet

Med ert stöd kan vi fortsätta
att göra vardagen enklare för alla som har
svårt att läsa, skriva och räkna.

Everway

Barnlogopederna

:Dysmate
Dyslexia marker test

Mera
Hegas

Akademikerförbundet SSF

Elektrikerna

IFMETALL

ILT
Education

ReadSpeaker

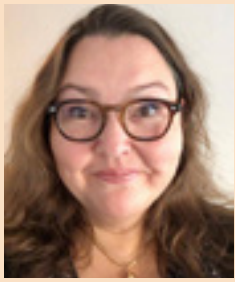

Lindblå
Läs & Skrivutveckling AB

MEDISERA

RESLY

**Kontakta Helene Kindstedt Rådgivare på
Skrivknuten:** skrivknuten@dyslexi.org eller
073 415 77 88

Fråga Skrivknuten

Fråga: Mitt barn har dyskalkyli. Vad kan jag som förälder göra för att hjälpa mitt barn att utveckla sitt räknande?

Svar: Den 31 januari bjöd Dyslexiförbundet i Malmö in SKED – Skånes kompetenscentrum för elever med dyslexi och dyskalkyli till en digital föreläsning. Logoped Johanna Pansner och specialpedagog Johanna Pålstorp delade med sig av tips som anhöriga till barn och unga som har dyskalkyli kan prova för att ge stöd i vardagen. SKED betonar vikten av att övningen i vardagen ska vara lustfylld och kravlös. Det är viktigt att ni har en kul stund tillsammans. Exempel på vad du kan göra:

- Antal. Dela upp godis, russin eller något annat på olika sätt så att alla får lika mycket.
- Baka och laga mat. Här finns stora möjligheter att öva på att uppskatta mängder, omvandlingar och enheter. Detta genom att exempelvis räkna antalet teskedar, etcetera.
- Hantverk. När man virkar och stickar behöver man räkna maskor, och även i andra hantverk som att bygga och måla går det att hitta räknemoment som kan föras in på ett naturligt och lustfyllt sätt. Ett annat bra verktyg är lego, där det är olika antal "prickar" på legobitarna beroende på storlek.

- Spela spel. Ett tips är att spela spel tillsammans, till exempel Fia med knuff, Yatzy, kortspel, brädspel, Monopol eller något annat där man behöver använda tärning och räkna.
- Utelekar. Utomhus kan ni också ta för vana att exempelvis räkna steg, kasta med en boll, eller samla stenar och räkna dem. Ni kan också träna på att jämföra och uppskatta avstånd på olika sätt.

Dyslexiförbundet tipsar om att det finns ytterligare tips gällande matematik i vardagen i boken "Alla kan lära sig matematik" av Ingrid Olsson och Margareta Forsbäck (Natur & Kultur, 2008). Lycka till!

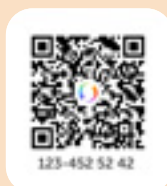

Foto: Lisbet Spörndly

Låt hela familjen bli medlem i Dyslexiförbundet 25 kr per person och år!

Visste du att en eller flera personer i din familj kan bli medlem i Dyslexiförbundet för 25 kronor per år? Det är möjligt tack vare att du är ordinarie medlem. Som familjemedlem deltar du gratis på alla våra webinarier. Du får även rabatt på vissa av Folksams försäkringar.

För att lägga till en familjemedlem: Skanna QR-koden och swisha 25 kr. I Swishs meddelandefält skriver du för- och efternamn på ordinarie medlem samt förnamn på ny familjemedlem.

Dyslexiförbundet

www.dyslexi.org

Miro tränar stavning med korsord

11-åriga Miro Güzel har dyslexi och tränar ord och stavning genom att lösa korsord. För en tid sedan fick han en utmaning av sina föräldrar: För varje färdiglöst korsordsbok får han 100 kronor, samtidigt som föräldrarna skänker 100 kronor till Barncancerfonden.

Bokstäverna hoppade när Miro skulle lära sig läsa. I trean fick han diagnosen dyslexi.

Miros favoritämnen i skolan är SO och matte. Hans mamma Hediye berättar: – När det var prov på Europas huvudstäder fick Miro alla rätt när han fick svara muntligt, han kunde till och med extra huvudstäder som läraren inte hade gett i läxa, men när han behövde skriva ner namnen på städerna gjorde han flera missar. Det

visar ju hur viktigt det är att barn med dyslexi får rätt förutsättningar i skolan.

Hediye tycker om att lösa korsord, och Miro blev nyfiken och på vad hon gjorde. Först fick han vara med och hjälpa henne med korsorden för vuxna. Sedan köpte föräldrarna korsordsböcker för barn till Miro. För varje korsordsbok med 30 korsord som han löste färdigt skulle han få 100 kronor, samtidigt som 100 kronor gick till Barncancerfonden.

Stödet till Barncancerfonden görs till minne av Miro kusin Robin. Robin var bara 17 år när han dog i leukemi 2010.

Miro brukar lösa 2–3 sidor åt gången i korsordsböckerna. Han sitter ungefär 20 minuter om dagen och han skriver alltid med blyerts för att kunna suddas om det blir fel. Om orden inte är rättstavade blir det ju fel med de korsande orden.

Miros lärare säger nu att korsorden har gjort skillnad – både hans skrivande och stavning har blivit bättre.

– Jag tycker om att lösa korsord och se när det blir rätt i alla rutor. Pengarna sparar jag till att köpa dataspel och jag blir glad att vi ger också pengar till Barncancerfonden för jag vill inte att barn ska ha cancer, säger Miro.

Text och foto: Marja Beckman

Matilda deltog på konferens i Dublin

I februari deltog Matilda Davis i en internationell konferens i Dublin med fokus på tillgänglighet och digital support. Under konferensen medverkade hon i en panel om information och supporttjänster, där hon berättade om sina erfarenheter av att leva och studera med dyslexi samt representerade Dyslexiförbundet.

Matilda är engagerad i Dyslexiförbundet i Malmö och studerar till sjuksköterska.

Paneldiskussionen handlade om hur information, kundsupport och teknisk support kan göras mer tillgängliga. Digitaliseringen skapar många möjligheter, men också nya utmaningar när det gäller att säkerställa att alla kan ta del av information och få hjälp när de behöver det.

Under samtalet lyfte Matilda bland annat att det ofta kan vara svårt att få hjälp via digital support. Det är inte alltid tydligt hur man ska få svar på sin fråga, och automatiserade chattfunktioner fungerar inte för alla. Många behöver möjlighet att få prata med en riktig person eller använda hjälpmedel som underlättar kommunikationen.

Hon betonade också vikten av funktioner som tal-till-text och text-till-tal, som kan göra digitala tjänster betydligt mer tillgängliga för personer med dyslexi.

Panelen bestod av deltagare från flera organisationer och företag som arbetar med tillgänglighet och inkludering, och modererades av Vision Ireland. För Matilda var det en värdefull erfarenhet att få bidra med

sitt perspektiv i ett internationellt sammanhang.

Text: Matilda Davis

Matilda Davis

Foto: Privat

Många ville höra Hanne Uddling i Stockholm

Onsdagen den 4 februari anordnade Dyslexiförbundets lokalförening i Stockholm en föreläsningkväll i ABF-huset. Inbjuden föreläsare var Hanne Uddling, logoped sedan nästan 30 år tillbaka och författare till boken "Grattis du har dyslexi".

Inger Rålenius rapporterar att föreläsningen var mycket välbesökt med cirka 60 personer på plats. "Hanne var mycket aktiv och rolig och föreläsningen var uppskattad."

Många ville höra Hanne Uddling tala.
Foto: Inger Rålenius

Händelse	När och var	Info/anmälan/arrangör
DLD/Språkstörning och dyslexi genom livet – konferens för logopedier	19-20 mars, Garnisonen, Karlavägen 100 i Stockholm.	Kontakt: Renée Sandin Logopedkliniken, Danderyds sjukhus: renee.sandin@regionstockholm.se
Framtidens klassrum – nya möjligheter med AI för elever med dyslexi	26 mars kl 9–15, Sofiavägen 2D i Lund.	Målgrupp: Personal. Arrangör: SKED (Skånes kompetenscentrum för elever m dyslexi och dyskalkyli). Anmälan senast 19/3 via SKED:s hemsida. Kontakt: kompetenscentrum.dyslexi@skane.se
Läromedelmässan	Eriksbergshallen i Göteborg, 24-25 mars	Dyslexiförbundet Västra Götaland är på plats! Kontakt: vastra_gotaland@dyslexi.org
Medlemsmöte i Stockholm: Kan AI vara till nytta för personer med dyslexi? Med Karin Forsell från Begripsam.	31 mars kl. 18.30. Plats: Funktionsrätt Stockholms län, S:t Göransgatan 82 A. Tunnelbana: Fridhemsplan	Anmälan till: Monica Rydin monica.rydin@dyslexi.org 070-285 33 97
Vad händer efter studenten?	Digitalt föredrag. 23/3 kl.17.00–19.30	Målgrupp: Unga vuxna, vårdnadshavare och pedagoger. Arrangörer är SKED. Anmäl senast 18/3. Kontakt: kompetenscentrum.dyslexi@skane.se
Webbkonferens om skolnärvaro	2–30 april, digitalt	Arrangör: Skolporten. Kontakt: asa.lasson@skolporten.se
Föreläsning med läraren Kim Sjöberg	Digitalt föredrag. 9/4 kl.18.30–ca 20.00.	Arrangörer är Svenska Dyslexiföreningen region södra i samarbete med Dyslexiförbundet i Malmö . Kontakt: malmo@dyslexi.org
Matematikångest - så bemöter du det i klassrummet	Digital föreläsning tillgänglig 13 april – 18 maj	Arrangör: Skolporten. Kontakt: nina.fahlen@skolporten.se
SETT-dagarna	14–15 april, Kistamässan i Stockholm	Dyslexiförbundet är där! Läs mer på www.settdagarna.se
Årsmöte i Dyslexiförbundet Distrikt Skåne	26 april kl 9–15 på Malmö folkhögskola, Trindyxegatan 2, Malmö	Anmälan görs till ordförande Mige Lundahl, skane@dyslexi.org senast 7 april
Peppkväll för förtroendevalda inom Dyslexiförbundet	28 april. Digitalt möte på kvällstid.	Kontakt: inger.ralenius@dyslexi.org
ChatGPT för skrivutveckling i svenska och sva (svenska som andraspråk).	Digital föreläsning, tillgänglig 11 maj – 15 juni	Arrangör: Skolporten. Kontakt: nina.fahlen@skolporten.se
Familjeläger Distrikt Västra Götaland	Viskadalens Folkhögskola (Borås) 30-31 maj	Kontakt: vastra_gotaland@dyslexi.org
Webbkonferens om evidensbaserad läs- och skrivundervisning	1–23 jun 2026	Arrangör: Skolporten. Kontakt: asa.gustafsson@skolporten.se

Distrikt Östergötland vill bli fler

Dyslexiförbundet i Östergötland vill satsa på att förstärka sitt distrikt. Östergötland har en aktiv lokalförening i Norrköping men vill nu ha mer aktivitet i området. De började satsningen den 5 mars med en föreläsning på Linköpings stadsbibliotek.

De letar efter personer i Linköping med omnejd som är intresserad av att bli föreningsaktiva. Är du intresserad av att bli aktiv i Östergötland? Kontakta Inger Rålenius: inger.ralenius@dyslexi.org

Årsmöten för distrikt och lokalföreningar

Vi vill påminna alla distrikt och lokalföreningar att hålla årsmöte för verksamhetsåret 2025. De föreningar som inte bokat in årsmöten bör göra detta snarast. Kontakta gärna Inger Rålenius i förbundsstyrelsen om ni har frågor om eller behöver hjälp med att hålla era årsmöten.

Dyslexiförbundet på SETT-mässan

Den 14-15 april är det återigen dags för Dyslexiförbundet att vara på SETT-mässan i Kistamässan i Stockholm. Dyslexiförbundet och Svenska Dyslexiföreningen kommer vara tillsammans i monter C-17. Vid två tillfällen gästspelar Everway i vår monter.

Under dessa två dagar öppnas nomineringarna för Dyslexipriset. Bakom Dyslexipriset står Dyslexiförbundet och Everway.

Matilda och Wilma är poddvärdar för Dyssepodden.

Nytt liv i DyssePodden

Dyslexiförbundet har tagit DyssePodden under sina vingar. Podden startades av FDB (Föräldraföreningen för dyslektiska barn) och handlar om att leva med dyslexi.

Podden är för tillfället vilande, men i samarbete mellan DyssePodden och Dyslexiförbundet är en återuppstart på gång.

Man kan lyssna på tidigare avsnitt på dyssepodden.se. Håll utkik efter kommande nyheter på Dyslexiförbundets hemsida.

Texter: Rio Hellgren

Dyslexiförbundet

Barnängsgatan 22
116 48 Stockholm
Tel 08-665 17 00
helgfri tisdag-torsdag
kl 09.00 – 15.00
forbundet@dyslexi.org

Förbundsordförande
Anders Abrahamsson
anders.abrahamsson@dyslexi.org

Kanslichef
Helene Kindstedt
073-415 77 88
helene.kindstedt@dyslexi.org

Distrikt

Distrikt Blekinge
Anders Abrahamsson
Tel: 070 836 80 53
blekinge@dyslexi.org

Distrikt Dalarna
Peter Östlund
Tel: 070-637 99 82
dalarna@dyslexi.org

Distrikt Gotland
Olle Hammarberg
Tel: 073-335 77 91
gotland@dyslexi.org

Distrikt Gävleborg
Bengt-Erik Johansson
gavleborg@dyslexi.org
bengt.erik.johansson@dyslexi.org
070-238 63 20

Distrikt Halland
Sofia Johansson
sofia.johansson@dyslexi.org
halland@dyslexi.org

Distrikt Jämtland
Vakant
forbundet@dyslexi.org

Distrikt Jönköping
Conny Gustafsson
Tel: 070-474 78 65
jonkoping@dyslexi.org

Distrikt Kalmar
Vakant
forbundet@dyslexi.org

Distrikt Kronoberg
Vakant
forbundet@dyslexi.org

Distrikt Norrbotten
Bengt Westling
Tel: 070-200 31 84
bengt.westling@dyslexi.org

Distrikt Skåne
Mige Lundahl
072-350 86 61
skane@dyslexi.org

Distrikt Stockholm
Kicki Glasberg
Tel: 070-556 76 33
kicki.glasberg@dyslexi.org
stockholms_lan@dyslexi.org

Distrikt Sörmland
Agnetha Andersen
agnetha.andersen@dyslexi.org

Distrikt Uppsala
Petra Forsgard
Tel: 070-605 67 45
uppsala_lan@dyslexi.org

Distrikt Värmland
Mikael Landsfried
varmland@dyslexi.org

Distrikt Västerbotten
Åsa Hägg Lund Larsson
Tel: 070-581 99 97
vasterbotten@dyslexi.org

Distrikt Västernorrland
Vakant
forbundet@dyslexi.org

Distrikt Västmanland
Tommy Karlsson
Tel: 070-654 64 69
vastmanland@dyslexi.org

Västra Götaland
Kjell-Åke Eriksson
Tel: 070-360 24 25
vastra_gotaland@dyslexi.org

Distrikt Örebro
Gert Andersson
Tel: 070-754 96 29
orebrolan@dyslexi.org

Distrikt Östergötland
Gudbjörg Gudjonsdottir
Tel: 076-023 50 72
norrkoping@dyslexi.org

Skrivknuten ger råd och stöd!

På Skrivknuten kan du få råd och stöd om läs-, skriv- och räknsvårigheter. Du kan också få tips om hjälpmedel, böcker och metoder.

Rådgivning ges på telefon, men det går också att boka tid för ett personligt besök eller ett videosamtal. Det är gratis för privatpersoner. Skrivknuten tar emot studiebesök och föreläser mot en avgift.

Vår rådgivare heter Helene Kindstedt. Tel: 073 - 415 77 88
Epost: Skrivknuten@dyslexi.org
Adress: Barnängsgatan 22, 116 48 Stockholm.

Hela denna sida är en annons

EQUAZEN® – ETT SMART VAL

Omega-3 och Omega-6 för hela familjen

Equazen, tidigare eye q, innehåller en välstuderad och specifik kombination av fettsyror omega-3 och omega-6 från fisk och växten nattljus. Kosttillskottet som är många familjers favorit runt om i världen har nu bytt design till en ny mer miljövänlig förpackning. Innehållet däremot är samma välbalanserade kombination av EPA, DHA och GLA.

NY DESIGN
Samma kvalitet
& innehåll!

EQUAZEN® – TIDIGARE EYE Q

eye q utvecklades av engelska forskare i bolaget Equazen för över 20 år sedan och har sedan dess varit många familjers favorit runt om i världen. Det internationella namnet på eye q är Equazen – och så heter produkten numera också i Sverige. I samband med namnbytet övergår man också till en ny mer miljövänlig förpackning – innehållet förblir däremot samma välbalanserade kombination av fettsyror EPA, DHA och GLA.

VÄLSTUDERAD KOMBINATION

Eftersom vår kropp behöver de essentiella fettsyror omega-3 och omega-6 och inte kan tillverka dem själv så måste de tillföras via kosten. Equazen innehåller en välstuderad och specifik kombination av fettsyror, är därför trygg att använda och ett enkelt och smidigt sätt att tillgodose det dagliga intaget.

FÖR HJÄRNANS FUNKTION

Fettsyran DHA bidrar till att bibehålla hjärnans normala funktion. Den gynnsamma effekten uppnås vid ett dagligt intag av 250 mg DHA. Vi får i oss en del fettsyror via kosten men för att säkerställa intaget, väljer många ett högkvalitativt extra tillskott. Fleromättade fetter och dess roll för inlärning är ett växande forskningsområde.

FÖR ALLA ÅLDRAR

För att passa alla åldrar finns Equazen både som kapslar, tuggisar och i flytande form. Tuggisarna med naturlig smak från jordgubb och Equazen flytande i smakerna citron och vanilj har blivit stora favoriter bland de som inte kan svälja kapslar.

newnordic.se | info@newnordic.se | 040-239520

Kosttillskott är avsedda att komplettera kosten och ska inte användas som ersättning för varierad kost eller hälsosam livsstil.